

1913-1916

CIV R 41

IV. évfolyam.

Nagyszeben, 1916. február 15.

2. szám.

Nagyszebeni Kath.
Egyházi Tudósító

Előfizetés egész évre
kor. 1.50

Égyes szám ára 14 fillér

Szerkeszti és kiadja:

Róm. kath. plébánia hivatal
Nagypiac 2.Megjelenik minden
+ hó 15-én +

Három kereszt.

Othton van végre, otthon pihen a harcedzett vitéz. Gyermekei ujjongva veszik körül, boldogan borul vállára a szerető hítves, őszhajú anyja könnyezve csókolja homlokát. És mindnyájuk tekintete ott csüng a vaskereszten, amely oly hangosan szól a hősnek kemény harcairól, vitézségéről, győzelméről.

Ércbe öntött kereszt, mily hatalmasan hirdeted a *hitnek* erejét!

Ott fent az ádáz csatákban felülmúlja a harsonáját a krisztusi hitnek győzelmet ígérő, szívet-lelket felemelő, örökké bátorító szózata: a kereszt. — Hisz a kard is — kereszt.

Idegen földön, romba lőtt falu közelében, lombtalan fa alatt egy névtelen sír. Ott a harctéren ásták. Ki nyugszik benne, hová való volt az ismeretlen hős, otthon ki siratja?! — Nem tudja senki. Egy irgalmas kéz két letört galyból font egy keresztet, beillesztette ott a sír fölött a vérittas, nedves földbe.

Törékeny ágakból készült, hajlékony fakereszt! Te vagy az örök *remény*! Igéred a földnek harcai után az égi nyugalmat, szenvedés után végtelen örömet, a hontalannak édes hazát.

Ott fent a véres csatamezőn, milliók fájdalmára felel a remény szelidségével, a béke mosolyával: a kereszt!

Lassan, méltósággteljesen siklik be a vonat. Hosszú, nagyon hosszú sora következik a kocsiknak. Mindegyiken rajta van az

emberi szenvedés, a fájdalommütötte bélyeg. Feltűnik az emberi szeretetnek remek szent jélvénye: fehér mezőben a vörös kereszt. A szeretet felülmúlja a technika gyilkát.

Biborszínben tündöklő kereszt! Vörösre festett Téged a mártírok vére és a *szeretet* lángja.

Fenn a magasban, a duló harcok fölött, ott messze az öldöklő, gyilkos tűzben, ott ragyog a szeretet fényével megváltásunk záloga, ott nyomul előtérbe hitünk, reményünk, szeretetünk tárgya: a kereszt!

(A Sz.)

A templomi könyvestábla.

Volt idő, még nem is olyan régen, amikor fájó szívvél panaszkodtunk, hogy nincs erőteljes katolikus irodalmunk, nem tartunk lépést e téren a modern korrallal s a népies katolikus irodalom érdekében pedig egyáltalában mi sem történik. Nemcsak a szorosán vett katolikus szépirodalomban szenvedtünk hiányt, hanem az olcsó és modern hitvédelmi és valláserkölcsi munkákat is nélkülöztük.

Napjainkban, hál' Istennek, folyvást kevesbedik az ok a panaszra. Nap-nap után vigasztalóbb a katolikus irodalom képe, amely immár erős zálog a jövőre, hogy a magyar katolikus irodalom természetben és értékben mihamar utoléri a külföldét. A hitélet fokozottabb emelkedésére következtethetünk ebből a tényből, hisz az irodalom tükre a magasabb szellemi életnek, fokmérője annak, hogy valamelyik nép lelke milyen érzelem — és gondolatvilágban él és megmutatja, hogy mi a nép erkölcsi értéke. Nemcsak nagyértékű hitbuzgalmi munkáink vannak a lelki élet emelésére és mélyítésére, hanem avatott toliú, katolikus meggyőződésű írók szépirodalmi munkái a keresztény erkölcsből fakadt igazi esztétikai élvezettel is megtelítik olvasóik lelkét. S ami a legfontosabb, a nép oktatására és nevelésére az utóbbi időben annyiféle kitünő röpirat, olcsó felvilágosító füzet, népiratka, valláserkölcös olvasmány s hasonló jelent meg, hogy e téren már alig panaszkodhatunk termelési hiányról.

Azonban a fokozott méretű termelés ténye mellett a figyelmes szemlélő sajnálattal s fájdalommal láthatja, hogy katolikus

irodalmi termékeink terjedése nem áll arányban a termelt mennyiséggel. Akárhányszor megtörténik, hogy kitünő, jól és érthetően megírt könyv pusztán csak azért nem fogy el a kiadónál, mert nagyon kevesen tudnak létéről. Pedig, Istenem, milyen áldás fakad a betű ruhájába öltözött igazságból, milyen nagy szüksége van az embernek felvilágosító, oktató röpiratokra, könyvekre! Akármennyire is hatásos a közvetlen élő beszéd, bármennyire is megnyilvánul benne a bensőség melegsége, az érzés lobogása, a nyelv íze és zamata, a jó könyvet mégsem pótolja. A jó könyv kiegészítő része a szószéknek, már csak azért is, mert kéznél van s akkor ütjük fel, amikor érkezésünk van rá.

A sajtótámogatás kérdését hivatott férfiak már nem egy alkalommal tárták szemünk elé. Most a katolikus irodalmi termékek terjesztésére vetett fel Robitsek Ferenc dr. budapesti központi papnöveldei alkormányzó életrevaló s könnyen megvalósítható eszmét.

Külföldön már évek óta dívik a praktikus szokás, hogy a legtöbb templomban feltűnő helyen könyvekkel telt szekrényke vagy tábla függ, amelyre senki sem ügyel fel. A szekrény vagy a tábla rekeszén fel van tüntetve a benne levő könyv vagy füzet ára s bárki megtekintheti a könyvet s ha megtetszik neki, minden további kérdezősködés, alkudozás vagy értekezés nélkül megveszi olyanformán, hogy árát egyszerűen bedobja a szekrényke vagy tábla perselyébe. A könyvekre valóban csak a becsületesség örökődik, mindenki azt és annyit vihet el tartalmából, amit és amennyit akar.

Fizikailag lehetetlen, hogy a lelkész ezer meg ezer teendője mellett házról-házra járva ajánljon minden alkalommal egy-egy megjelent könyvet vagy röpiratot. Az oltár, a szószék, meg a gyóntatószék annyira lefoglalja őt, hogy erre igazán nincs ideje. De ha még ideje volna is, akkor sem tehetné meg, mert ezer kellemetlenséggel járna. Másokat megbizni — ez megint száz baj szülőanyja: elszámolási nehézség, nézeteltérés, meg mi egymás. Azt sem szabad elfeledni, hogy száz család van, ahol egyik-másik családtag fogékony szívvvel fogadná a jó katolikus könyvet vagy ujságot, de csak úgy, ha feltűnés nélkül kapná meg.

Ezen célzattal állítunk fel a közel jövőben templomunkban nyitott könyvestáblát apró hitéleti könyvecskék és füzetek beszer-

zésére, melyeket sehol e város könyvesboltjaiban nem találtak meg eddig híveink. Célunk: híveinknek szolgálni.

Hamu és bánat.

(Gondolatok az egyházi évszakról.)

Mint a temető bejárata, oly komolyan fogad nagybőjt küszöbén a hamvazó szerda. Mellette áll az Egyház a bünbánat köntösében s szigorú kezével hamut szór az örömtől soha betelni nem tudó világ fejére.

Mit jelent e hamu — szertartás? Nem külsőség, sem pusztá jel ez, hanem mélyen a lélekbeható intelem a bünbánatra. Aki fejét a hamvazó alá hajtja, magát szívében bünbánatra, vezeklésre szentelteti. Mint egykoron a Jordán partjánál keresztelő szt. Jánoshoz vonult a nép és bánata jeléül megkereszteltette magát, úgy veszi ma az igaz hívő nagybőjti bünbánat jeléül a keresztalaku hamut homlokára. Ősi időktől fogva jelzi a hamuval meghintés a gyászt, az alázatot, a megtört és bünbánó szívet.

De mi is voltaképp a bünbánat? A bűn az adósságnak egy faja, melynek súlya azáltal nehezedik lelkünkre, hogy Istentől megvonjuk a köteles engedelmisséget. Ezt az adósságot törleszti a bünbánat, ezt a méltatlanságot teszi jóvá a vezeklés. A bünbánat tehát nem egyéb, mint magasabb értelemben vett igazságosság Istennel szemben. Bűn és bünbánat két ellentétes fogalom. Ezért van a bánatnak is két oldala, amint a bűn is kettős: belső és külső. A belső bünbánat abban áll, hogy az akarat elfordul a büntől, fájjalja a multat és jobb jövődőt ígér; a külső bünbánat pedig mindama cselekedet, ami valamiképp büntetőleg hat érzékeinkre: pl. összeszedett imádság, bőjt, alamizna, egyszóval mindaz, ami fáradságot, kényelemről lemondást követel. Nagyon is jó ha ezt megmondom neked, keresztény Hívő, mert igen borzadsz, a bünbánatnak és vezeklésnek még a gondolatától is. Nem tudom mi sötét dolgot gondolsz alatta, avagy valami emberfeletti tettet, kiváltságolt lelkek, remete-emberek cselekedeteit. Téves felfogás! Mindenkinél módjában áll vezekelni, ha akar. Megtagadsz magadnak ma egy kis élvezetet, holnap elvonsz egy csekélységet szájadtól, majd többet imádkozol, mind máskor szok-

tál, és ismét máskor jobban vigyázol szenvedélyeid fékentartására, ime mindmegannyi vezeklési módok. Igyekez legalább ily apró önmegtagadások útján a vezeklés lelkületét magadban ápolni akkor, amikor az egyház viola-bános ruhákba öltözködik, amikor a szomorú keresztet is gyászos ruhával takarja be, amikor az Úr szenvedése fonódik át az egész liturgián. Az egyházi évnek új szakához érkezünk. A Megváltó, akinek élete mint egy arany fonál, vonul az egész egyházi éven át, nem kedves kisded alakjában van előttünk, mint karácsony ünnepkörében, hanem a férfikornak magasztos komolyságában. A harminc évnek napja megbarnította arcát, a munka megkeményítette a bethlehemi kisded képét: az Úr elvonul az árnyékos Jordán virányairól, hol János megkeresztelé őt, a pusztába megy s ott imádkozik, böjtöl és a sától háromszor megkísértetik. Ez az első böjti vasárnap képe, mely az egyházi év ezen szakának hangulatát is megadja. Ebbe a hangulatba mintegy bevezetésül szolgál a megelőző vasárnap, az u. n. Quinquagesima, mely az Üdvözítő utolsó jeruzsálemi útjáról beszél nekünk. Már rügyezik a pálma, mely ágait fogja nyújtani az Úr ünnepélyes bevonulásához, és nagyra nőtt már a cédrusfa amelynek törzséből készül majd a keresztfa. A keresztből, a szenvedésből, a halálból nőtt ki a mi megváltásunk drága fája; önmagunk megtagadásából, és vele járó apró kereszttekből, szenvedésekből, lemondásokból, melyekben a világnak és szenvedéseinknek mintegy meghalunk, nő ki lelkünk szebb életű virága. A hamut, mely ma fejünkre hull, a múlt évi pálmavasárnap galyakból készítetteti az egyház. Pálmavasárnapból hamvazószerda és hamvazóból husvét vasárnapja, ez az üdvösség útja a te lelkedben is. És mondjam a különös indítóókot, mely most mindenkit vezeklésre kell hogy vezessen? Nem elég hangos a háboru ostorcsapása országok, nemzetek és az egész társadalom bünei miatt? Inkább azt mondom, hogy miképen tarts bünbánatot. Csak ennyit jegyezz meg: egyházas szellemben. Amit az egyház előír, az lesz neked könnyű, és leginkább üdvös. Ha megteszed ezeket, ha meghallgatod a gyakoribb szentbeszédeket, ha részt veszel a sűrűbb közös imákon, ha kellő időben a Szentségekhez járulsz, és megtartod előírt módon a böjtöt, akkor újra kél benned a keresztény élet, több megértéssel, nagyobb benső örömmel folytatott lelki életed gazdagabb lesz gyümölcsben, erényben — érdemben egyaránt. Ör-

vendj az alkalomnak, hogy halhatatlan lelked javára tehetsz valamit, légy állhatatos ezen lelki kura alatt, tartsd be pontosan amit az egyház előír, nem csak külsőleg, hanem szivedben tarts bűjtöt, tarts bűnbánatot. Aki ma hamut hintet a fejére, az így vezekeljen.

Tájékoztató naptár.

Febr. 15. — Márc. 15.

Febr. 16. (szerda) Oltáregyleti munkadélután.

Febr. 18. (péntek) Megtartóztatási nap. Tilos a húsétel, de többszöri jóllakás és étkezés meg van engedve. Zsirrral főzni azonban pénteken is szabad.

Febr. 20. Hetvened (Septuagesima) vasárnap. Az ős keresztények nemcsak 40, hanem 50, 60 sőt 70 napig is tartották a nagybűjtöt. Az utóbbiak e vasárnapnál kezdték az önmegtágadás idejét. Innen ered a vasárnap neve. *Sz.-lecke:* (I. Kor. 9, 24—27 és 10, 1—5) Küzdelem az ember élete. Mulandó koszorukért sokat fárad, töri magát az ember; a hervadhatatlan égi babérért érdemesebb küzdeni. *Evangelium:* (Máté 20, 1—16.) Példabeszéd a szőlőgazdáról.

Febr. 22. (kedd) este 6¹/₄ órakor pontosan Patronage vezetőségi gyűlés a plébánia irodahelyiségében. Ezzel egybekötve a szociális kurzus második előadása: A nőkérdésről. Tartja az igazgató.

Febr. 25. (péntek) Sz. Máté apostol napja, melyen noha nem kötelező ünnepnap, a plebános az egyház előírása szerint épen úgy mint minden vásár- és ünnepnap összes hívekért mondja a szentmisét. Péntek levén tilos a húsevés.

Febr. 27. Hatvanad (Sexagesima) vasárnap. *Sz. Leckében.* (II. Kor. 11, 19—33 és 12, 1—9.) Szent Pál elmondja mennyit szenvedett az evangeliumért. *Evangelium:* (Luk. 8, 4—15.) Példabeszéd a magvetőről. A mag Isten szava. Annak lelke jó föld Isten szavának, aki őszinte, jóakaró szívvel meghallgatja Isten szavát, melyet papjai utján intéz hozzá, és meg is tartja azt.

Márc. 2. (csütörtök) regg. 7 és 10 órakor oltáregyleti mise; d. u. 5—6 órában szentségimádás.

Márc. 3. (péntek) regg. 7 órai mise alatt Jézus szíve ájtatosság, szentségimádás és áldás. Pénteki böjt.

Márc. 5. Ötvened (Quinquagesima) vasárnap. *Szt. lecke:* (I. Kor. 13, 1–13) A szeretet mindent elvisel, mindent elhisz, mindent remél, mindent elszenved. *Evangelium:* (Luk. 18, 31–34) Jézus előre mondja szenvedését.

Márc. 6. Az Urak kongregációjának gyűlése a kongregáció kápolnájában.

Márc. 7. Déli 12 órától este 6-ig megkérelő szentségimádás a kitett Oltáriszentség előtt azon sok bűn kiengesztelésére melyet, e napon követnek el az egész világon az emberek. Felhívjuk híveinket 12–6 óra közt minél sűrűbb templomlátogatásra!

Márc. 8. Hamvazó szerda. Ma kezdődik a „tiltott idő“ és tart húsvét utáni első vasárnapig. Súlyos bűn ez idő alatt nyilvános mulatságon résztvenni és zajos menyegzőt tartani. Hamvazás szertartása a 7 és 10 órai misék után lesz. *Szigorú böjti nap.*

Márc. 10. (péntek) Szigorú böjt. Este 6 órakor nagyböjti német predikáció. Tartja a prépost-plébános Ur.

Márc. 12. Nagyböjt első vasárnapja. *Sz. lecke:* (II. Kor. 6, 1–10) „Viseljük magunkat mindenben úgy, mint Isten szolgálói, szenvedésben, háboruságban, szükségben, szorongatásban.“ *Evangelium:* (Máté. 4, 1–11) Krisztus Urunkat a böjtölés után háromszor megkísérti az ördög.

Husvétii szentáldozás ideje nálunk hamvazó szerdával kezdődik és Szentháromság vasárnapjáig tart (Márc. 8. — jun. 18.) Ezen idő alatt teljesíti minden hívő katolikus az Egyház 4. parancsát, mely így szól: Bűneidet minden esztendőben meggyónjad és legalább husvét táján az Oltáriszentséget magadhoz vegyed.

Prédikáció és ker. tanítás: *Magyarul:* Március 5-én d. e. 10 órakor és febr. 20-án, márc. 5-én, 12-én d. u. 6 órakor. *Németül:* febr. 20, 27-én és márc. 12-én d. e. 10 órakor és febr. 27-én, márc. 10-én (péntek) d. u. 6 órakor.

A német böjti beszédeket pénteken d. u. 6 órakor a prépost-plébános ur; a magyar böjti beszédeket vasárnap d. u. 6 órakor Lázár Béla kaplán tartja.

Böjtek: *Szigoru* böjti napok (egyszer szabad jóllakni és tilos a húsétel) hamvazószerda és a nagyböjti péntek. *Eny-*

hitett böjti napok (szabad húst enni, de tilos naponta többször jóllakni) a nagyböjt többi napjai a vasárnapokat kivéve. Vasárnap semmiféle böjt nincs.

Misealapítványok: Febr. 27-én Brem Károly, márc. 1-én Brem Lipót, márc. 5-én Brem Frigyes lelkiüdvéért mondatik alapítványos szentmise.

Requiem a harctéren elhunytak lelkiüdvéért márc. első szombatján 4-én lesz.

Levélszekrény.

Modern leány: Manapság az embernek tanulni kell, művelődni kell és azért olvasnia kell; külföldben a társaságban pirulhat, ha erről-arról esik szó és ő hallgat. Minek ma az egyházi „könyvtilalom“?

Felelet: Tanulni kell? Igen. Művelődni? Minden esetre. Tudni kell sok mindent, hogy alkalom adtán véleményét nyilváníthassa? Hogyne. De szükségesnek tartja megenni a bolond gombát, hogy megtudja, micsoda forradalmat idéz elő gyomrában? Meg kell operáltatnia magát vakbélgyulladásos módjára, hogy erről is beszélhessen? Megenni véli a pestis, kolera fertőző anyagát, hogy tudja, mik ezek? Ugy-e nem? Mert megtudhatja mindezt másoktól. Lám ép úgy megtudhatja másoktól, pl.: jó ujságok, kath. hetilapok íróitól, hogy melyek az új könyvek, mi a tartalmuk és értékük; az tis megtudhatja, hogy melyek

a rossz olvasmányok, milyen testi és lelki nyavalyákat okoznak a rossz könyvek, újságok egyeseknek, családoknak, államoknak.

Eltelkintve Egyháztól, vallástól, már a természet törvénye alapján is tilos a rossz sajtótermékek olvasása, mert lelkünk legfőbb javait nem szabad veszélynek kitennünk. E javaink pedig: a hit, erkölcsünk becsületessége és a boldog örökkévalóság. Ki az, aki megtudja itélni, árt-e magának ez vagy az a könyv vagy ujság? Érett, okos, tapasztalt és lelkiismeretes ember. Mindenkinek pedig biztosan megmondja a kath. Egyház. Isten adta neki ezt a jogot és tette annak gyakorlását kötelességévé a kegyed javára is. A katonatisztek számára is volt még a béke idején is „tiltott könyv“ és ma a háború alatt ugyancsak hasznos intézmény a közjó érdekében a cenzura. A hit és erkölcs meg-

óvására pláne szükséges egy kis katolikus szépirodalom könyveit óvóintézkedés. Ajánlom becses és újságjait. (Bővebbet megtudfigyelmébe az egyre gazdagodó hat a szerkesztőségben).

Katholikus intézményeink:

A gyulafehérvári gimnázium,

az erdélyi róm.-kath. státus 8 osztályú főgimnáziuma. Alapította Báthory Kristóf erdélyi fejedelem 1579. okt. 1-én az addig is fennállt káptalani iskolából. Kezdetben jezsuiták vezették, világi papok csak a jezsuiták üldözése alatti időkben helyettesítették őket. 1781-ben azonban egészen az erdélyi egyházmegye kezei közé jutott, 1899-ben új modern épületbe vonulhatott be, s azóta a modern, de keresztény irányú nevelésnek és tanításnak egyik fontos gócpontja Erdélyben. Tanulóinak száma állandóan meghaladja a 350-t Testvérintézete a szomszédságában lévő Sz. István finevelőintézet, mely 92 növendék neveléséről és ellátásáról gondoskodik.

Egyről — másról.

Vollars tábornok igen veszélyes sebet kapott. Környezetének nyúl szívű fele azt tanácsolta a Szentségek után áhítózó tábornoknak, hogy titokban részesítsék a Szentségekben, így hitetlen ellenlábasai gúnytárgyának ki ne legyen téve.

„Nem, barátom, ha a hadsereg nem láthatott engem úgy meghalni, mint vitéz katonát, lásson legalább, mint igaz keresztény katolikust az élet szinpadjáról távozni!” — válaszolt a tábornok.

Kishitű barátai meghökkentek e nem várt nyilatkozatára.

„Nikodémus lélek a mai korban ritkán ér még fabatkát is” — szólt a nagybeteg újra. Még a hitetlen sem ütközik meg szívében, ha valaki megteszi legfőbb kötelességét Istennel és halhatatlan lelkével szemben. Csak külsőleg mond nagyot, hogy eláltassa fekete lelkiismeretét és cimboráitól való félelmében szól ellen a jog és méltányosság elvének. A meggyőződést, kötelességtudást és teljesítését becsülni kell még az ellenségben is! Rögton menjenek a lelkiatyáért, katonáim azalatt imára, hogy kiedjék végső lépésemhez ez ég kegyét.“

* * *

Szilveszter este egy hős sírjánál.

Felejthetetlen kedves, de megrendítő látvány szemtanúja voltam tavaly Szilveszter estéjén a fővárosi köztemetőben. Hó-fehérruhás, ártatlan angyalkák, 5—6 piciny gyermek gyászba öltözött nagyszüleik és özvegy anyjuk társaságában karácsonyfát vittek egy frissen hantolt sírhoz. Sorra meggyújtják a gyertyácskákat, a sír közepére leteszik. Térdre hullnak azután és a nagyatyá hangosan elmond pár Miatyánkot, Üdvözlégyet, végezetül zokogó hangon e fohászt rebegi ajka: „Adj Úram fiamnak örök nyugalmat, nekünk pedig megnyugvást akaratodon! Amen.“

Midőn kialudtak a gyertyák a karácsonyfán, csókot szórnak a drága halott fejfájára bucsúkönnyet hullatnak és hazafelé indulnak szóltan — szomorúan. Ellensége ádáz golyóitól halálosan megsebesült fiatal családapa sírjáról tanuskodik a felirat N. N. I. h. gy. e. káplárja. Élt 30 évet.

A temetőből kilépve, a legidősebb gyermek szólal meg először. Testvérkéinek meg akarja magyarázni a mély fájdalom és a gyász okát: „Nincs apánk!“ A legkisebb az égre mutatva így válaszol: „Van, van ott az égi apuskánál.“ Az anya és a nagyszülők szemeiben örömkönny csillámlik meg az ártatlan vigasztaló szóra és megkönnyebbülten indulnak haza.

Lövészárok 1916 január 22.

Főméltóságú Uram!

Az új esztendő első és bizony elég véres babérait itt szedegetjük 20 lépésre az oroszról egy kis árokban — a bessarabiai front legkényesebb pontján. Becsületbeli kötelességnél jóval több ezt a helyet minden áron védeni. És igazán csak a jó Istenben való bizás ad itt elég lelki erőt a kitartásra. Napok óta alvásról szó sincs s az idegek megfeszített munkáját csak cognak és rum injekciók tartják ébren. A veszteségek ellenére a legénység bámulatosan bírja a harcot, mert itt csak ők a hősök, mi csak szerelők vagy gépészek vagyunk, akik a mechanizmust kezelik. Mély tisztelettel.

M. F.

Mikor volt Nagyszebenben földrengés?

Még mindig beszélünk a földrengésről és nézzük a kirakatokban a seismograph cikk-cakk vonalait és gondoljuk, hogy a földnek nem múlt el a láza (olyan az a kimutatás, mint a lázlap a kórházi betegek ágya fölött). A jövőt onnan nem tudjuk leolvasni. Az emberi tudomány, a sokat magasztalt technikai haladás is csődöt mond itt, mert nincs olyan műszer mely előre jelezni tudná a földrengést. *) A jövőről csak a természet Alkotójába vetett hívő bizalom nyugtat meg. A multról azonban a Brassói Újlapból pár érdekes adatot tudtunk meg, melyhez a legérdekesebbet, melyet amaz újság kifelejtett, a nagyszebeni polgármestereknek 1792-ben kiadott rövid történetéből hozzáfűztük.

*) Állítólag egy olasz Ferencendi szerzetes tanár talált volna fel két év előtt egy szerkezetet, mely egy órával előre jelezné a rengést.

1528. nov. 19. Husz ház omlott össze Nagyszebenben.

1850. aug. 20. Este 8 és 9 óra között Nagyszebenben, Brassóban és Medgyesen földrengés volt.

1620. nov. 8-án Lutsch Mihály polgármestersége idejében délután 2 óraker borzalmas földrengés volt. Ép vasárnap történt, az emberek a templomban voltak és félelem meg imádság közt várták a fejleményeket. A nagytemplom bolthajtása megrepedt: néhány faluban bedőlt a torony.

1637. feb. 1. Négyszer ismétlődő földrengés. Nagyszebenben harangok kondultak meg.

1738. jun. 11. Délerdélyben, Oláhországban erős földrengés, ugyszintén Nagyszebenben és Sepsziszentgyörgyön.

1748. máj. 22. Reggel kettőkor erős földrengés Nagyszebenben.

1778. jan. 18. félórát tartó földrengés Nagyszeben és Brassó városokban.

1802. okt. 26. Hatalmas földrengés Erdélyben, egyike a leg-erősebbeknek, amit itt észleltek. Délután 1—2 óra között és közvetlen 4 óra előtt Nagyszebenben az összes templomok és tornyok összeropedeztek.

1829. nov. 26. Reggel 4 óraker Nagyszebenben falak repedeztek meg.

1838. jan. 23. újból erős rázkodás Erdélyben és hazánk délkeleti részen.

1862. okt. 16. reggel 2 óra 20 perckor Nagyszebenben a vöröstoronyi szorosnál és Bukarestben erős rengés.

1880. okt. 3-án középerdélyi földrengés; a megrengett terület közel 65,000 km² és a fészke Székelykocsárd volt.

Ha valaki ezen adatokból vigasztalót és erősítőt akar magának szerezni, akkor nézze meg az időközöket az egyes földrengések közt és úgy fogja találni, hogy 9 évnél hamarább soha sem tért vissza a földrengés és volt idő, amikor csak 101 év mulva ingott meg újra a biztos talaj; addig pedig vége lesz a háborunak s talán mi is már biztosabb hazában leszünk!

Egyesületeinkből.

Az Oltáregylet legközelebbi imaórája márc. 2.-án d. u. 5—6 órában lesz a plébánia templomban. Ugyanaznap d. e.

7 és 10 órakor szentmise az egylet élő és meghalt hiveiért. Gárdik Pálné őrnagy neje 4 K-t. adományozott az egyletnek melyért e helyen mond köszönetet.

Jézus Szíve Társulat 340 K-t adományozott katonafehér-nemük költségeire; az elkészítéssel az Oltáregylet tagjai szereznek érdemeket.

A Népszövetség tagjai vagy már is megkapták a naptárt és a hiányzó füzeteket, vagy a napokban fogják a csoportvezető úraktól átvehetni. A múltévi aligazgatónak hirtelen katonai szolgálatra való behívása és néhány tagnak a díj befizetése körüli mulasztása okozták a késedelmet. Fizessük be mielőbb 1916-ra a csekély 1 K tagságdíjat, hogy hasonló zavarok ne álljanak elő és igyekezzünk legnagyobb katolikus egyesületünk számára új tagokat szerezni!

A Patronage továbbfejlesztésén javában folyik a munka. Kettősszólamu énektanítás van minden vasárnap, kéthetenként pedig vetített képekkel előadás, mindkettő a védencek nagy öröme. Saját vetítógépünk régi szerkezetű fényforrása helyett Ádámkovits Aladárné egyleteti vezetőnő öngyűlölt kitűnő vilányos izzólámpát ajándékozott. Az átszerelésről Ádámkovits A. főmérnök úr gondoskodott. Mindkettőjüknek hálás köszönetet mond az egylet vezetősége. Múlt havi gyűlésünkön megkezdtük a farsangi előadások előkészítését. A cselédek anyakönyve nagy fáradtsággal már készül; költségeket a prépost-plébános úr fedezi. Az egy idő óta elutazott vagy más elfoglaltsággal akadályozott patronesszek helyett újakat fogunk felkérni. Cseléd-ügyekben bárki, míg állandó irodahelyiségünk berendezhető lesz, bátran fordulhat elnöknőnkhez: Pászthy Ferencné öngyűlöltéhez.

A kávékoszorú febr. 10-iki összejövetelén a patronage vetítógépével színes képeket mutattunk be „Jézus gyermekora a világ legnagyobb művészeinek képeiben“ címmel. Márc. 9-én újra lesz előadás.

Az Úrinők és leányok konyregációja (Orsolyazárda) följánlotta magát és a szenvedő magyar hazát a Jó Tanács Anyjának. Kiváló vezetőnőjük, a fejedelemasszony ajánlására pedig lelki telefont létesítettek Szűz Máriához. Azóta állandóan csengetnek és telefonoznak, de ez — lévén lelki dolog — csak a menyországban hallszik és talál meghallgattatást.

Kronika.

† **Dietl Lajos**, hadbiztos, a Ferenc József rend lovagja és több kitüntetés tulajdonosa, a közös hadügyminisztérium egyik kiváló munkaejeje, aki mint az itteni hadtest tisztje volt beosztva a minisztériumba, a háboru okozta sok és idegölő munka miatt megtört egészséggel hónapok óta szenvedett. Jan. 27-én, nővérei jelenlétében vette fel a haldoklók Szentségeit s ugyanakkor betegszobájában áhitattal hallgatta meg jó nővérei által ott kieszközlött szentmisét. Bécsben, f. h. 2-án, a Szűz Mária tisztelők kiváltságakép a Mária ünnepen hajnalban meghalt. Mint kitünő fiut, páratlan jó testvért, kiváló és tehetséges katonát ismertük, akire szép jövő várt; és fiatalon, megerőltetett munkában megöszült fejjel hervadt sirba. Hátrahagyott írásaiból tudtuk meg, hogy a budapesti Oltáregyletnek és egy szerzetes Oltárszövetségnek tagja volt és havonként gyónáshoz - áldozáshoz járult. Igazi férfi volt, aki nem szégyenli meggyőződésének külsőleg is jelét adni. Ilyen katolikus férfi elvesztése kétszeresen fájdalmas! Nem is foglalhatjuk kellőképp szóba, mennyire együtt érzünk a gyászoló családdal és különösen a mi fehérhaju gondnokunkkal, aki immár harmadik tisztfiát gyászolja rövid egymásutánban. Fiai életüket, ő fiait adja a hazáért. A hősen elesettekre és hősen szenvedőkre, hisszük, hogy Isten különös jutalma vár! Temetése, melyet a prépost-plébános úr végzet fényes segédlettel, katonai dísszel és számos résztvevő jelenlétében, f. hó 10-én d. u. 4 órakor volt a régi kath. temetőben. R. i. p.!

Kitüntetések: Ő Felsége *Pietsch Sándor*, határrendőrségi tanácsost egyház- és iskolatanácsunk tagját a Ferenc József rend lovagkeresztjével tüntette ki. Őszinte örömmel gratulálunk. — *Suchy Alfréd* 22. gy. e. századosnak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért a III. oszt. katonai érdemkeresztet a hadi-ékitménnyel adományozta és megparancsolta, hogy legmagasabb dicsérő elismerését nyilvánítsák a helybeli katonaparancsnokság *Mattanovik Ernő* altábornagyának, *Lassy Todor* ezredesének és *Spiller Károly* őrnagyának. Azonkívül *Swoboda József* alezredes a II. oszt. katonai tiszti érdemjellel és *Ditrői Csiby Árbád* főhadnagy dicsérettel tüntették ki.

Mária nővéreinknél személyi változások történtek. Dr. Pollák Oszkár a Mária nővérek, anyaházának igazgatója Breslauból látogatóba jövet négy új nővért hozott; hármat a fogarasi és egyet a helybeli rendházba. Paschalis nővér most állandó tartózkodásra Fogarasra került, Potamiana nővér pedig egészsége helyreállítása céljából szülőföldjére utazott. Fogarasról Hieronyma és Berlinből Irmina nővérek kerültek hozzánk, akiket szeretettel fogadunk és üdvözlünk hitközségünkben; a távozókat pedig áldásos munkájukért hálánk kíséri.

Dr. Báró Vécsey J. Aurél gyulafehérvári theologiai tanár, pár évvel ezelőtt helybeni hittanár, jan. 26-án prépost-plébános ur látogatására városunkban időzött s a cseléd-patronáscéljaira 10 K-t adományozott. Deus retribuatur!

Telefon — Pósta.

Mindenkinek: A vallást érintő bármiféle kérdésre kész örömmel adunk felvilágosítást. Forduljon levélben a szerkesztőhöz.

N. Hogy valaki jegyes, az még nem elegendő foglalkozás. A harc-téren levő völegényéért most kétszeresen köteles imádkozni. E

mellett ha valami jót tesz, azt is érette fölajánlhatja. Egyebekben most még ideje van sok olyan hasznos könyvet, folyóiratot elolvasni, amire később nem fog jutni. Használja fel jól a „várankozás” idejét.

Jótékony-ság.

Szent Antal perselyben újlag összegyűlt 760 K 30 fillér. A Szent Antal egyesület februárban kiosztott ebből 501 K-t, jan. és febr. hónapokban ezenkívül 37 porcio fa à 100 kiló és hetenkint 65 drb. kenyér à 1/2 kiló jutott szegényeinkhez. E célra adakoztak: Pálosi Mária szül. Szöcs 5 K-t, Bieberné 5 K-t, Gottfried Ferenc főhadnagy a harctérről 20 K-t, Klimke Julia 3 K 50 f.

Adakoztak a templom számára: Mayerbüchler Erzsébet két sajátkezüleg himezett táskát, melyet a pap a betegeknek Szentségekkel való el-látásánál használ, W. J. 2 K-t.

A temetői kápolna költségeinek fedezésére: özv. Eltsitz Jánosné 2 K-t, özv. Györy Ignácné 5 K-t.

Mária otthonnak: Okonski E. 20 K-t, Saller Ferdinánd 20 K-t, M. F. H. P. 200 K-t, Mally urhölgy 40 K-t, Hohenlohe hercegasszony 20 K-t, N. N., X. Y. 2-2 K-t, J. S. 20 K-t és egy süveg cukrot.

Szegény gyermekeknek: M. S. 7 K-t, Dr. Rothné sok ruhaneműt.

Hazafias adományok: Megvakult katonák számára Tóthné 10 K-t, W. J. 1 K-t.

Isten fizesse meg!

„Aki alamizsnát ad, az kettős jót tesz: egyiket felebarátjának, másikat saját lelkével szemben.“ (Brc.)

Plébániai anyakönyvből.

Megkeresztelkedtek: Jan. 24-én Ort Hilda (szül. 1915. decz. 26-án). — Jan. 25-én Dézsi Magdolna (szül. jan. 16-án). — Jan. 29-én Kónya Lajos János (szül. jan. 23-án). — Febr. 6-án Wepper R. Malvin (szül. jan. 17-én).

„A vallás elemeit szerencsétlenség nem ismerni, sokkal nagyobb: rosszul ismerni.“ (Talleyrand.)

Házasságszentségben életszövetségre léptek: Jan. 22-én (a katonalelkésztségénél) Stransky Ferenc és Sebela Amália.

„Erény nélkül nincs igazi boldogság.“ (Gróf Széchenyiné.)

Halottaink: Jan. 11-én Haubenschild Károly, 52 éves. — Jan. 12-én özv. Hagginé szül. Kalari, 64 éves. — Jan. 18-án Magyar Irén, 8 hónapos. — Jan. 31-én özv. Péter Pálné szül. Ötvös Mária, 71 éves. — Febr. 6-án Kristyn Henrik, 46 éves. — Febr. 2-án (Bécsben) Dietl Lajos, 46 éves a Szentségekkel ellátva.

„Életünk színmű volna, a bonyodalom kifejelete nélkül, ha azt a hallhatatlanság meg nem fejtené.“ (Sailer.)

PESTI MAGYAR

KERESKEDELMI BANK

fiókja

Nagyszeben

Alapított 1841

Központ Budapesten

Alapított 1841

Alaptőke és tartalékok K 165,000.000

Takarékbetétek előnyös kamatoztatása felmondás nélkül.

Értékpapírok, idegen pénzek vétele és eladása.

Safe-deposit Pánczélszekerényrekeszek bérbeadása előnyös feltételek mellett.

Mindenféle bankügyben díjmentes felvilágosítás.